

ЧИТАЛИЩНИЯТЪ СЪЮЗЪ

(1911—1936)

На 26 Септемврий 1910 год. бѣ отпразднуванъ по най-тържественъ начинъ 50 годишния юбилей отъ основаването на сливенското читалище „Зора“ (1860—1910). Тогава се издаде и специаленъ юбилеенъ сборникъ,¹⁾ доста цененъ и грижливо подреденъ; единъ отъ най-хубавитѣ читалищни сборници. Тържеството бѣ сърдечно и имопазантно; цѣлото гражданство взе участие за да изкаже своята голѣма привързаностъ къмъ сжлпото свое създание — читалище „Зора“. Надошли бѣха и много представители на по-голѣмитѣ и по-близки читалища. По време на това тържество се роди и оформи идеята за основаване на читалищния съюзъ, въ който да се обединятъ читалищата, за да се избавятъ отъ своето хилаво сжществуване, да се поставятъ на здрава почва и да станатъ мощенъ двигателъ за културно-просвѣтното развитие на нашия народъ. Щастливо родилата се идея още на следния день добива своето практическо осжществяване. Инициаторитѣ, които първи лансираха идеята за основаване на читалищния съюзъ сж: Ст. Гидиковъ, Д-ръ Захари Димитровъ, Илионъ П. Стамболиевъ, Д. Цвѣтковъ, Хр. Бѣловъ, Ал. Поповъ и Н. Камбуровъ. На 27 Септемврий 1910 г. тия читалищни дейци решаватъ и се конституиратъ въ комитетъ, който взема инициативата да осжществи съюзяването на всички градски и селски читалища и културно-просвѣтни д-ва въ страната. Тоя комитетъ се нагърбва съ извършване на всички необходими работи за популяризиране идеята за основаване на читалищния съюзъ и свикване на общъ читалищенъ конгресъ и то по възможностъ въ Сливенъ, въ салона на читалище „Зора“, презъ великденската училищна ваканция въ 1911 година.

Ето текстътъ на протоколъ № 1, съставенъ отъ тоя комитетъ:

„Днесъ 27 септемврий 1910 година, ний долуподписанитѣ, а именно: д-ръ Захария Димитровъ, началникъ на срѣдното и вишето образование, Ил. Стамболиевъ, председателъ на Т.-Пазарджишкото читалище „Видѣлина“, Д. Цвѣтковъ, председателъ на Севлиевоското дружество „Развитие“, Хр. Бѣловъ, председателъ на б. н. читалище „Зора“ въ гр. Сливенъ, Ст. Гидиковъ, под-председателъ, Ал. Поповъ, дѣловодителъ и Н. Камбуровъ, членъ настоятелъ на сжщото читалище, събрахме се да обимслимъ въпроса за едно съюзяване на всички читалища и културно-просвѣтителни дружества въ България. Следъ като размѣнихме мисли по тоя въпросъ и като взехме предъ видъ:

1. Че въ България има приблизително хиляда градски и селски читалища и културно-просвѣтителни дружества;

2. Че тия народни и на частната инициатива учреждения, които сж играли такава важна, народополезна работа въ миналото и продължаватъ да

¹⁾ Юбилеенъ сборникъ на българското народно читалище „Зора“ въ гр. Сливенъ. 1910 г. — 306 стр.